

Návrh na vyhlášení zvláště chráněného území

ve smyslu ustanovení § 40 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb.
o ochraně přírody a krajiny v platném znění
a § 4 vyhlášky č. 64/2011 Sb.

**Přírodní památka
Libosad - obora**

**Datum zpracování:
8.1.2013**

1. Název zvláště chráněného území:

Libosad - obora

2. Návrh kategorie ochrany zvláště chráněného území:

Přírodní památka (dále jen PP) ve smyslu § 36 zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny v platném znění (dále jen „zákon“).

3. Předmět ochrany a jejich popis:

3.1. Souhrnná charakteristika předmětu ochrany:

Významná entomologická lokalita, refugium xylofágního hmyzu páchníka hnědého (*Osmoderma eremita*).

3.2. Popis předmětu ochrany:

A. Ekosystémy

název ekosystému	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému
Extenzivní sečené louky nížin až podhůří (<i>Arrhenatherion</i> , <i>Brachypodio-Centaureion nemoralis</i>) 6510	2,03	T1.1 Mezofilní ovsíkové louky Louky nížin a pahorkatin s dominantním ovsíkem vyvýšeným (<i>Arrhenatherum elatius</i>) nebo podhorské louky, ve kterých převažují mezofilní trávy nižšího vzrůstu, např. psineček obecný (<i>Agrostis capillaris</i>), tomka vonná (<i>Anthoxanthum odoratum</i>), kostřava červená (<i>Festuca rubra</i> s. lat.) a trojštět žlutavý (<i>Trisetum flavescens</i>). Z trav se dále vyskytují např. srha laločnatá (<i>Dactylis glomerata</i>), medyněk vlnatý (<i>Holcus lanatus</i>) a lipnice luční (<i>Poa pratensis</i> s. lat.), hojné jsou i širokolisté, na živiny náročné byliny - kakost luční (<i>Geranium pratense</i>), bolševník obecný (<i>Heracleum sphondylium</i>), pastinák setý (<i>Pastinaca sativa</i>), jetel luční (<i>Trifolium pratense</i>), s menší pokryvností také zvonek rozkladitý (<i>Campanula patula</i>), škarda dvouletá (<i>Crepis biennis</i>), mrkev obecná (<i>Daucus carota</i>), chrastavec rolní (<i>Knautia arvensis</i>) aj. Porosty mohou být vysoké až 1 m a podle míry narušování jsou více či méně zapojené, s pokryvností 60–100 %. Mechové patro bývá vyvinuto často jen omezeně na vlhčích místech.
Smíšené lužní lesy s dubem letním (<i>Quercus robur</i>), jilmem vazem (<i>Ulmus laevis</i>), j. habrolistým (<i>U. minor</i>), jasanem ztepilým (<i>Fraxinus excelsior</i>) nebo j. úzkolistým (<i>F. angustifolia</i>) podél velkých řek atlantské a středoevropské provincie (<i>Ulmion minoris</i>) 91F0	13,7	L2.3B Tvrdé luhy nížinných řek, člověkem silně ovlivněné porosty Zpravidla třípatrové jilmové a topolové doubravy a jasaniny s dominancí dubu letního (<i>Quercus robur</i>) a jilmu habrolistého (<i>Ulmus minor</i>), který však v posledních desetiletích ustoupil vlivem grafiozy, a na jižní Moravě také jasanu úzkolistého podunajského (<i>Fraxinus angustifolia</i> subsp. <i>danubialis</i>). Dále jsou ve stromovém patře přimíšeny javor babyka (<i>Acer campestre</i>), jasan ztepilý (<i>Fraxinus excelsior</i>), střemcha obecná pravá (<i>Prunus padus</i> subsp. <i>padus</i>), lípa srdčitá (<i>Tilia cordata</i>) a jilm vaz (<i>Ulmus laevis</i>), ve vlhčích polohách olše lepkavá (<i>Alnus glutinosa</i>) a topol černý (<i>Populus nigra</i>), v sušších habr obecný (<i>Carpinus betulus</i>). Keřové patro je tvořeno hlavně zmlazenými dřevinami stromového patra, z keřů se vyskytují svída krvavá (<i>Cornus sanguinea</i>), střemcha obecná pravá (<i>Prunus padus</i> subsp. <i>padus</i>), bez černý (<i>Sambucus nigra</i>) aj. V přezvěřených lesích a oborách může keřové patro i chybět. V druhově bohatém bylinném patře převažují vlhkomilné až mezofilní druhy bršlice koží

		noha (<i>Aegopodium podagraria</i>), kebrlík lesní (<i>Anthriscus sylvestris</i>), válečka prapořítá (<i>Brachypodium sylvaticum</i>), čarovník pařížský (<i>Circaea lutetiana</i>), kostřava obrovská (<i>Festuca gigantea</i>), svízel přítula (<i>Galium aparine</i>), kuklík městský (<i>Geum urbanum</i>), popenec obecný (<i>Glechoma hederacea</i>), netýkavka nedůtklivá (<i>Impatiens noli-tangere</i>), ptačinec hajní (<i>Stellaria nemorum</i>), kopřiva dvoudomá (<i>Urtica dioica</i>) aj. Bohatý je aspekt jarních geofytů česnek medvědí (<i>Allium ursinum</i>), dymnivka dutá (<i>Corydalis cava</i>), orsej jarní hlíznatý (<i>Ficaria bulbifera</i>), křivatec žlutý (<i>Gagea lutea</i>), sněženka podsněžník (<i>Galanthus nivalis</i>) aj. Mechové patro s druhy rodů <i>Eurhynchium</i> , <i>Plagiomnium</i> aj. je většinou jen slabě naznačeno.
--	--	---

B. Druhy

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	stupeň ohrožení	popis biotopu druhu
páchník hnědý (<i>Osmoderma eremita</i>)	3 ks odchycených jedinců	silně ohrožený, prioritní druh *	<p>Ve Střední Evropě je tento druh považován za charakteristický pro přirozené listnaté porosty. Jde o indiferentního saproxylofága (Jelínek 1992).</p> <p>Stanovištěm jsou dutiny starých listnatých stromu, převážně dubu, lip, jilmu, méně vrb, vzácně i ovocných stromu. Vyžaduje dutinu s tzv. červeným trouchem a stabilním mikroklimatem (teplota a vlhkost). To vyžaduje v klimatu střední Evropy převážně solitérní, po celý den osluněné stromy. Ideální podmínky pro vývoj brouků nalezneme buď v přírodně zachovalých lesích, které v rámci České republiky již existují jen ve velmi omezeně nebo častěji ve starých parkových porostech a především ve starých parkových alejích.</p> <p>Larvy žijí téměř výhradně v trouchu dutin listnatých stromu, nejčastěji dubu, lip a jilmu. Lze je najít v relativně velkém množství, a to v různých vývojových stádiích společně. Potravou larev je přiměřeně vlhký, převážně tzv. červený trouch uvnitř dutiny stojícího listnatého stromu. V dospělce dospívají po dvou až třech letech vývoje. Dospělci se objevují koncem května s maximálním výskytem v létě. Jsou však velmi málo aktivní, velmi neochotně létají. V sezóně s trvale „špatným počasím“ nemusí vůbec opustit „mateřskou“ dutinu. Dospělci olizují vytékající mizu poraněných stromů. (Balthasar 1956, Jelínek 1992).</p>

* dle Směrnice Rady 92/43/EHS (květen 1992) o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin

4.Cíl ochrany:

Prostřednictvím cíleného managementu zachovat stávající charakter biotopu, vhodnými zásahy a hospodařením na lesních pozemcích, v lipové aleji a na ostatních pozemcích zajistit stabilitu populace evropsky významného živočišného druhu – páchníka hnědého (*Osmoderna eremita*) a podpořit vitalitu druhu na lokalitě. Páchník hnědý je dle směrnice Rady evropských společenství (92/43/EHS) prioritním druhem, za jehož zachování má Společenství zvláštní zodpovědnost vzhledem k podílu jeho přirozeného areálu rozšíření.

5.Základní ochranné podmínky:

Základní ochranné podmínky pro přírodní památky jsou stanoveny v §36 odst. 2 zákona.

6.Bližší ochranné podmínky:

Na základě ustanovení § 36 odst. 1 zákona se navrhuje zřizovacím výnosem stanovit k zajištění specifické ochrany území následující bližší ochranné podmínky.

Jen s předchozím souhlasem orgánu ochrany přírody lze:

- a) měnit druh pozemků, způsob jejich využití,
- b) umísťovat a povolovat stavby a zařízení, provádět změny staveb a terénní úpravy,
- c) používat biocidy **(biocidním přípravkem je přípravek obsahující jednu nebo více účinných látek určený k ničení, odpuzování, zneškodňování, zabránění účinku nebo dosažení jiného regulačního účinku na jakýkoliv škodlivý organismus chemickým nebo biologickým způsobem dle přílohy zákona č. 120/2002 Sb., o podmínkách uvádění biocidních přípravků a účinných látek na trh a o změně některých souvisejících zákonů)* s výjimkou atraktantů a repelentů pro ochranu lesa,
- d) zakládat deponie jakéhokoli materiálu.

7.Vymezení ochranného pásma:

Ochranné pásmo bude ve smyslu ust. § 37 odst. 1 zákona vyhlášeno. Parcelní vymezení ochranného pásma je uvedeno v bodě 9.2. (viz níže).

8. Územně správní zařazení území:

8.1. Přírodní památka:

kraj:	Královéhradecký
okres:	Jičín
obec s rozšířenou působností:	Jičín
obec s pověřeným obecním úřadem:	Jičín
katastrální území:	Jičín

8.2. Ochranné pásmo:

kraj:	Královéhradecký
okres:	Jičín
obec s rozšířenou působností:	Jičín
obec s pověřeným obecním úřadem:	Jičín
katastrální území:	Jičín

9.Přehled katastrálních území a parcelních čísel pozemků dotčených návrhem PP:

9.1. Přírodní památka:

katastrální území Jičín – 659541

1325/1, 1325/2, 1325/3, 1325/4, 1876/1, 1876/2, 1693, 1696/1, 1697, 1702/1, 1702/3, 1703, 1704/1, 1726/2, 1729/1, 1729/2, 1729/3, 1729/4, 1729/5, 1729/6, 1729/7, 1729/8, 1729/11, 1729/12, 1729/15, 1729/19, 1729/22, 1729/23, 1734/1, 1734/2, 1734/3, 1736, 1739/5, 1878, 1879/1, 1892/1, 1892/2, 1893/1, 1893/2, 1905/1.

9.2. Ochranné pásmo:

katastrální území Jičín – 659541

1726/3, 1729/9, 1729/10, 1733/1, 1737/1, 1737/2, 1737/3, 1738/1, 1739/3, 2018.

10. **Předpokládaná výměra zvláště chráněného území:**

10.1. přírodní památka:

42,22 ha

10.2. ochranné pásmo:

1,85 ha

11. **Odůvodnění návrhu:**

11.1. Historie ochrany území:

- Nařízením vlády č. 132/2005 Sb. se území navrhované přírodní památky stalo Evropsky významnou lokalitou CZ0523274 Libosad - obora (dále jen „EVL“). EVL byla rozhodnutím Evropské komise ze dne 10.1.2011 (2011/64/EU) zařazena do evropského seznamu. Nařízením vlády č. 208/2012 ze dne 25.dubna 2012 byla lokalita vyhlášena Evropsky významnou lokalitou CZ0523274 Libosad – obora.

11.2. Hlavní důvody zpracování návrhu na vyhlášení přírodní památky:

- Na lokalitě byl opakovaně zaznamenán výskyt populace evropsky významného, prioritního živočišného druhu – páchníka hnědého (*Osmoderna eremita*).
- Jednoznačné vymezení hranice přírodní památky a jejího ochranného pásma vyhotoveným záznamem podrobného měření změn.
- Pro vybrané území je nutné dle § 45c odst. 4 zajistit předepsanou formu územní ochrany v kategorii stanovené nařízením vlády č. 208/2012 Sb., a to ve lhůtě stanovené v § 45c odst. 5 v daném případě do počátku roku 2014.
- Vydání zřizovacího předpisu formálně i obsahově odpovídajícího současnému právnímu stavu na úseku ochrany přírody, jímž je dostatečně vymezen předmět ochrany a stanoveny bližší ochranné podmínky pro celé území.

11.3. K názvu přírodní památky:

Název přírodní památky vychází z pojmenování lokality pro EVL a vystihuje lokalizaci území, zmiňovanou mj. v některých publikovaných přírodovědných studiích.

11.4. Ke kategorii ochrany zvláště chráněného území:

Zvolená kategorie přírodní památky odpovídá pro dané území vymezení kategorií podle zákona. Jedná se o naleziště ohrožených druhů ve fragmentech ekosystémů, s regionálním ekologickým významem.

11.5. K předmětu ochrany:

Páchník hnědý (*Osmoderma eremita*) je saproxylofágem, typickým druhem osídlujícím stromové dutiny. Larvy mají víceletý vývoj v trouchu v dutinách živých listnatých stromu (vrb, dubu, lip, jilmu, ovocných stromu aj.), především ve střední a horní části kmene. Preferuje pravděpodobně osvětlené kmeny a dutiny, proto lze často nalézt populace páchníka v solitérních stromech či alejích. Imaga se objevují od května do září. Aktivují večer a v noci, dutinu však opouštějí jen výjimečně, létat jsou schopni pouze na velmi krátké vzdálenosti.

11.6. K cílům ochrany:

Formulace cíle ochrany vychází z potřeby zajistit zachování vhodným a příznivých podmínek pro populaci předmětu ochrany.

11.7. K návrhům bližších ochranných podmínek:

Bližší ochranné podmínky přírodní památky jsou nastaveny tak, aby umožnily orgánu ochrany přírody usměrňovat činnosti, které nejsou ošetřeny zákonem a mohly by vést k nežádoucím změnám zachovaným podmínek biotopu předmětu ochrany.

11.8. K jednotlivým bližším ochranným podmínkám:

ad a/ měnit druh pozemků, způsob jejich využití:

Na území přírodní památky je chráněna především mozaika starých stromů v alejích i lesních porostech, trávníků a podmáčené louky. Změna druhu a způsobu využití pozemků znamená potenciální ohrožení předmětu ochrany a je navrhováno vázat ji na souhlas orgánu ochrany přírody. Je nutné dbát na zachování dochovaného typu prostředí.

ad b/ umísťovat a povolovat stavby a zařízení, provádět změny staveb a terénní úpravy:

Tyto činnosti představují stejné riziko poškození předmětu ochrany. Stavební zákon vymezuje mj. i stavby, které nevyžadují územní řízení o povolení stavby a jež mohou být kolizní z hlediska dotčení zájmů ochrany přírody. Totéž se týká problematiky terénních úprav.

ad c/ používat biocidy **(biocidním přípravkem je přípravek obsahující jednu nebo více účinných látek určený k ničení, odpuzování, zneškodňování, zabránění účinku nebo dosažení jiného regulačního účinku na jakýkoliv škodlivý organismus chemickým nebo biologickým způsobem dle přílohy zákona č. 120/2002 Sb., o podmínkách uvádění biocidních přípravků a účinných látek na trh a o změně některých souvisejících zákonů) s výjimkou atraktantů a repelentů pro ochranu lesa:*

Používání těchto prostředků může v důsledku nekontrolovatelného užití výrazně změnit podmínky biotopu a ohrozit nebo zničit populaci předmětu ochrany. Změna chemismu prostředí může negativně ovlivnit populaci páchníka hnědého.

ad d/ zakládat deponie jakéhokoli materiálu:

Deponie materiálů mohou negativně ovlivnit prostředí přírodní památky a v případě neinvertních materiálů i vodní prostředí. Stavební zákon ani zákon o vodách neupravuje uspokojivě případy, kdy osoby na svých pozemcích ukládají např. stavební materiál nebo zeminu pro úpravu povrchu terénu (nejedná se o skládku ani odpad), přičemž touto činností může dojít k negativnímu bodovému ovlivnění předmětu ochrany.

11.9. K vymezení hranice zvláště chráněného území:

Hranice přírodní památky je vedena převážně po hranicích stávajících parcel katastru nemovitostí, aby byly do jejího území zahrnuty celé pozemky. Plocha přírodní památky je rozdělena silnicí č. 286 na dva segmenty. Území přírodní památky zahrnuje aleje starých stromů, lesní porosty s převahou listnatých dřevin a poměrně vzácné luční porosty.

V terénu bude hranice přírodní památky vyznačena pruhovým značením dle vyhlášky č. 64/2011 Sb., o plánech péče, podkladech k vyhlášení, evidenci a označování chráněných území, bude tedy provedena jeho obnova a budou rovněž obnoveny či doplněny tabule s malým státním znakem upozorňujícím na přírodní památku, která je současně evropsky významnou lokalitou soustavy NATURA 2000.

Pro hranici přírodní památky bude vypracován záznam podrobného měření změn dle zákona č. 344/1992 Sb., katastrální zákon a vyhlášky č. 26/2007 Sb., katastrální vyhláška.

11.10. K vymezení ochranného pásma

Současně s návrhem na vyhlášení přírodní památky je navrhováno vyhlášení ochranného pásma přírodní památky. Navrhované disjunktní ochranné pásmo bude vyhlášeno dle § 37 odst. 1 zákona. Do ochranného pásma byly zařazeny pozemky, navazující na území vlastní přírodní památky, na nichž by realizace činností vázaných na souhlas orgánu ochrany přírody dle § 37 odst. 2 zákona mohla mít nepříznivý dopad na předmět ochrany přírodní památky.

Pro vyhlášené ochranné pásmo přírodní památky bude vypracován záznam podrobného měření změn dle zákona č. 344/1992 Sb., katastrální zákon a vyhlášky č. 26/2007 Sb., katastrální vyhláška.

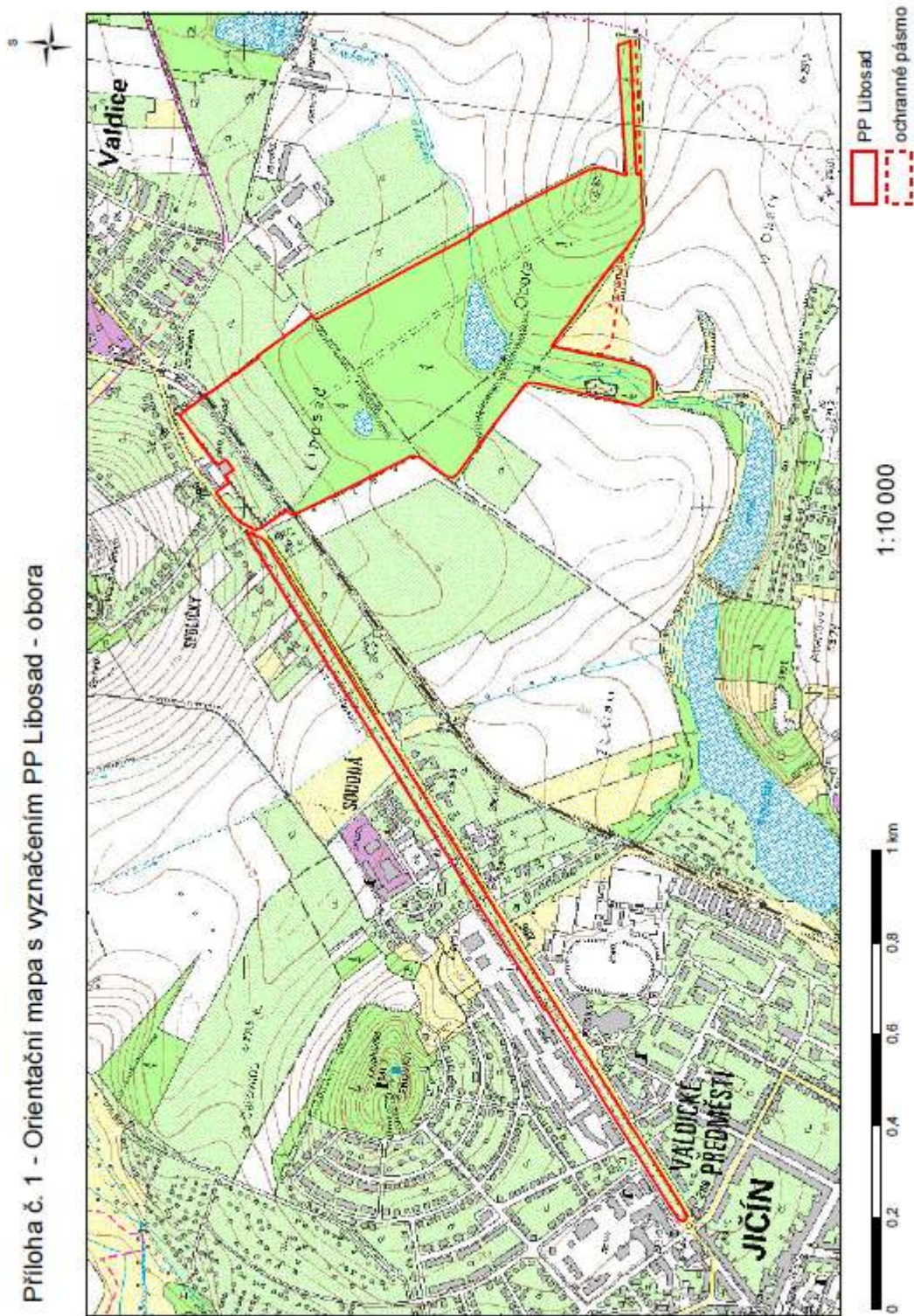
Přílohy:

Příloha č.1 – orientační mapa Přírodní památky Libosad – obora 1:10 000

Příloha č.2 – katastrální mapa se zákresem Přírodní památky Libosad – obora 1:2 000

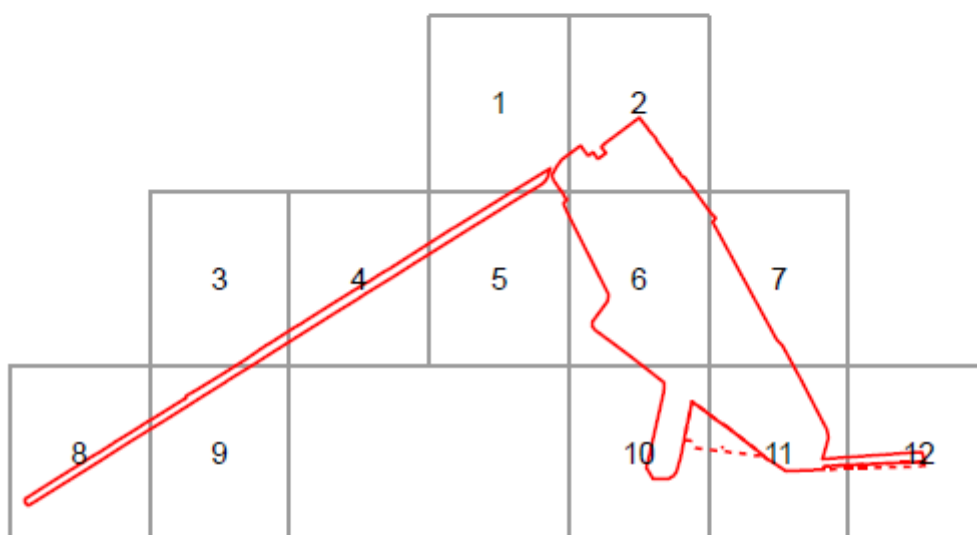
Příloha č.3 – parcelní vymezení Přírodní památky Libosad – obora

Příloha č. 1 - Orientační mapa s vyznačením PP Libosad - obora

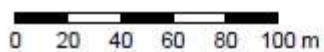
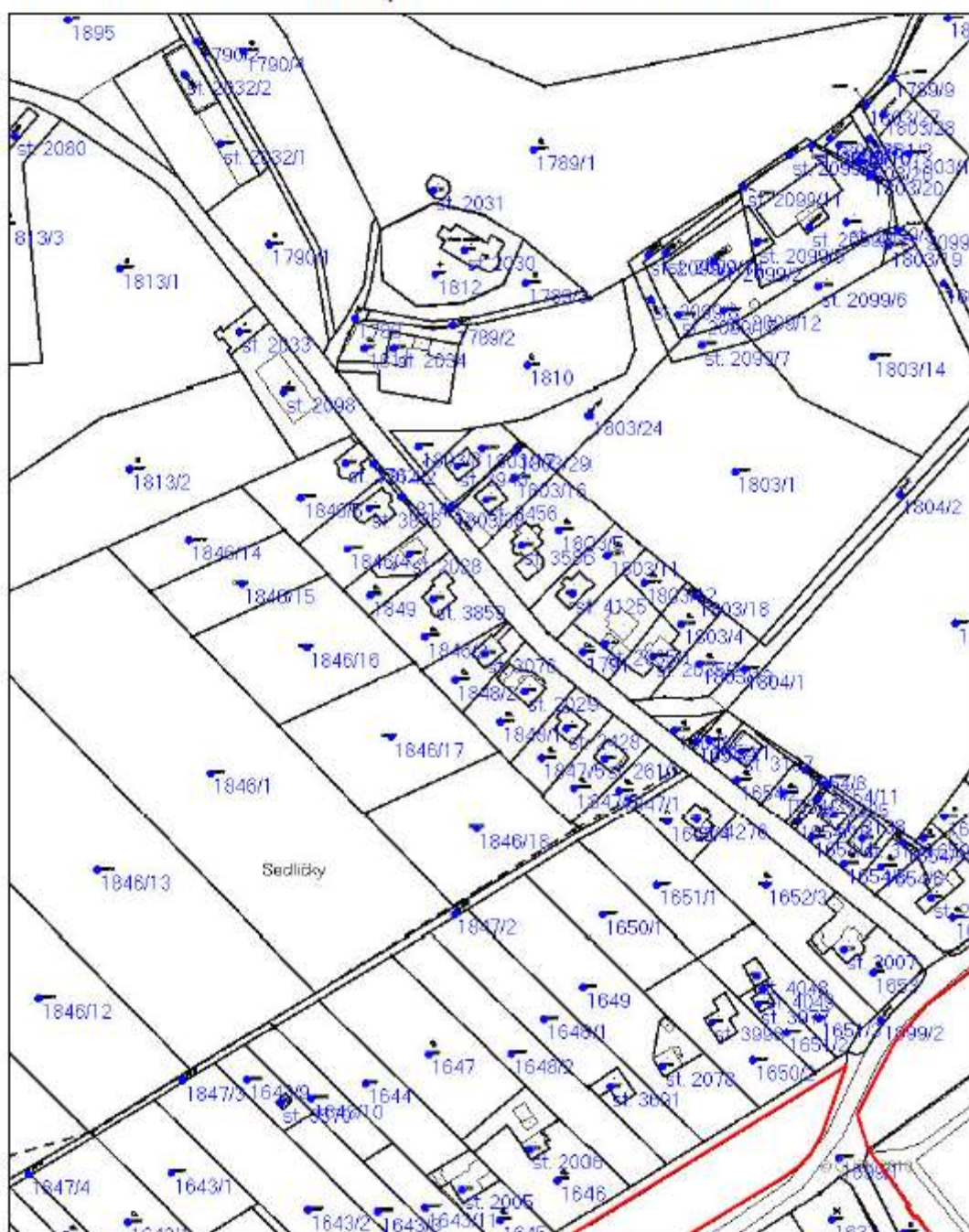

Klad listů

1:15 000

- Přírodní památka Libosad
- ochranné pásmo

1:2 000

Přírodní památka Libosad
 ochranné pásmo

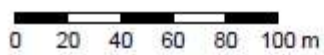
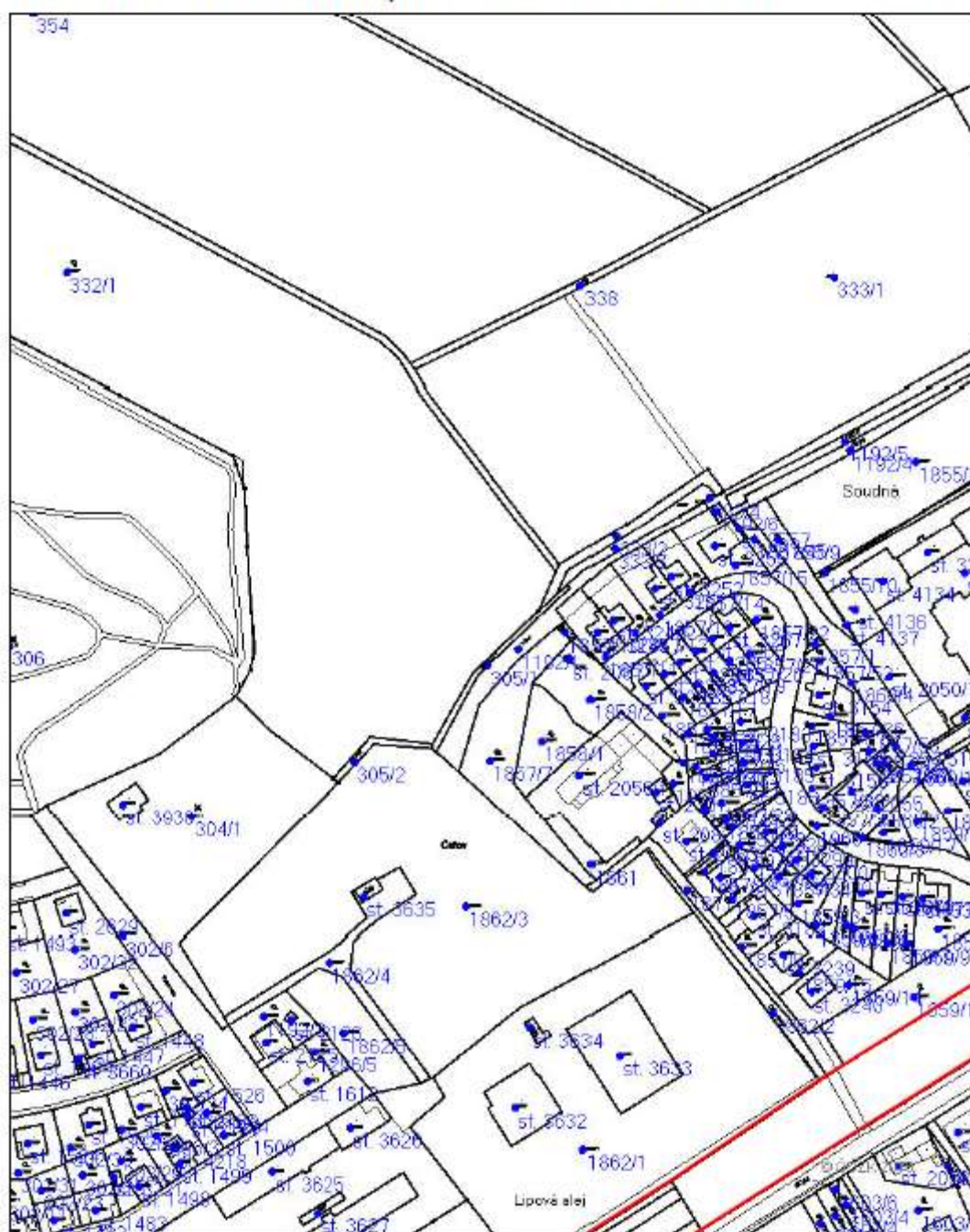

0 20 40 60 80 100 m

1:2 000

 Přírodní památka Libosad
 ochranné pásmo

1:2 000

Přírodní památka Libosad
 ochranné pásmo

0 20 40 60 80 100 m

1:2 000

 Přírodní památka Libosad
 ochranné pásmo

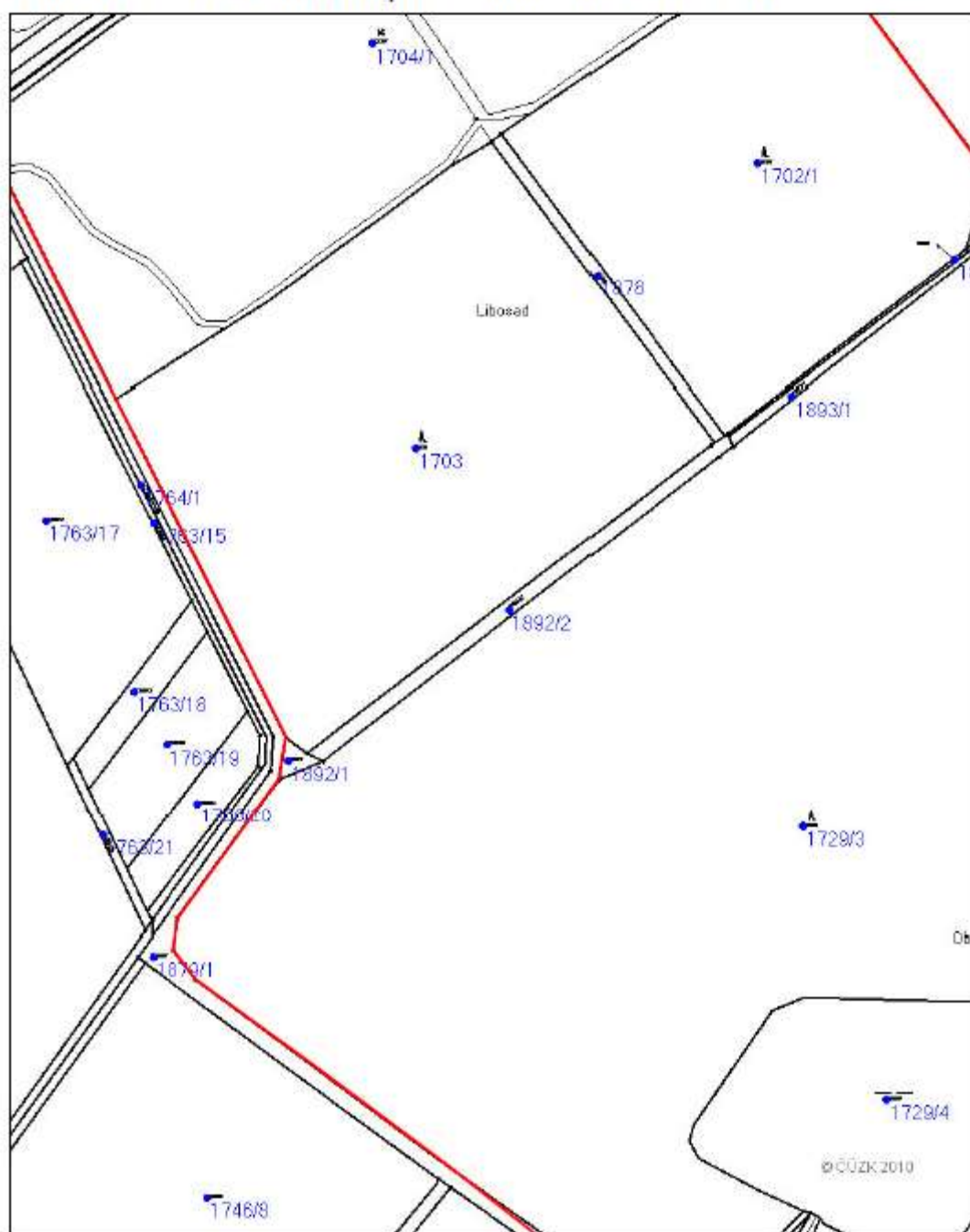

0 20 40 60 80 100 m

1:2 000

Přírodní památka Libosad
 ochranné pásmo

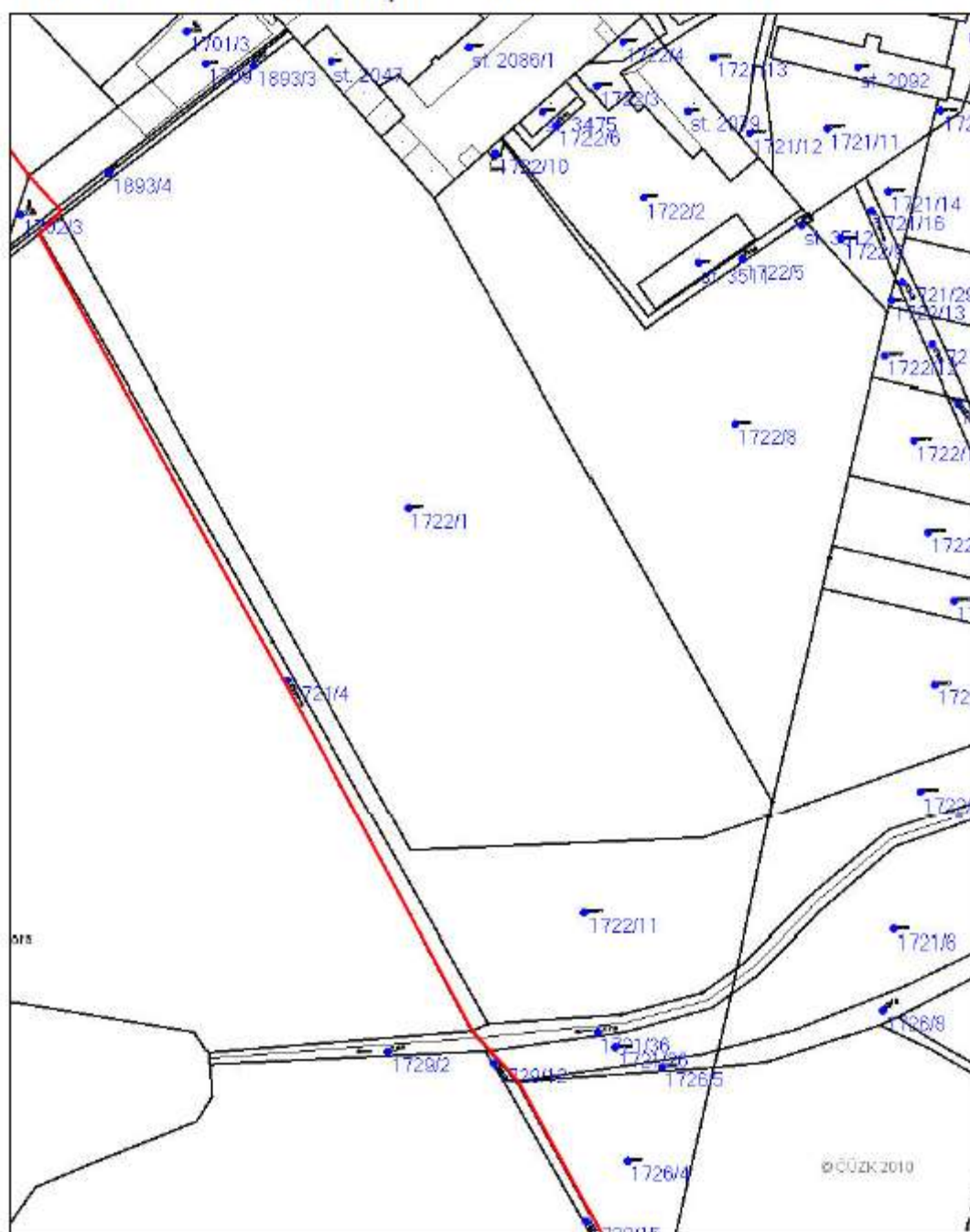

0 20 40 60 80 100 m

1:2 000

 Přírodní památka Libosad
 ochranné pásmo

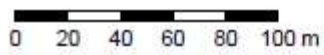
0 20 40 60 80 100 m

1:2 000

Přírodní památka Libosad
 ochranné pásmo

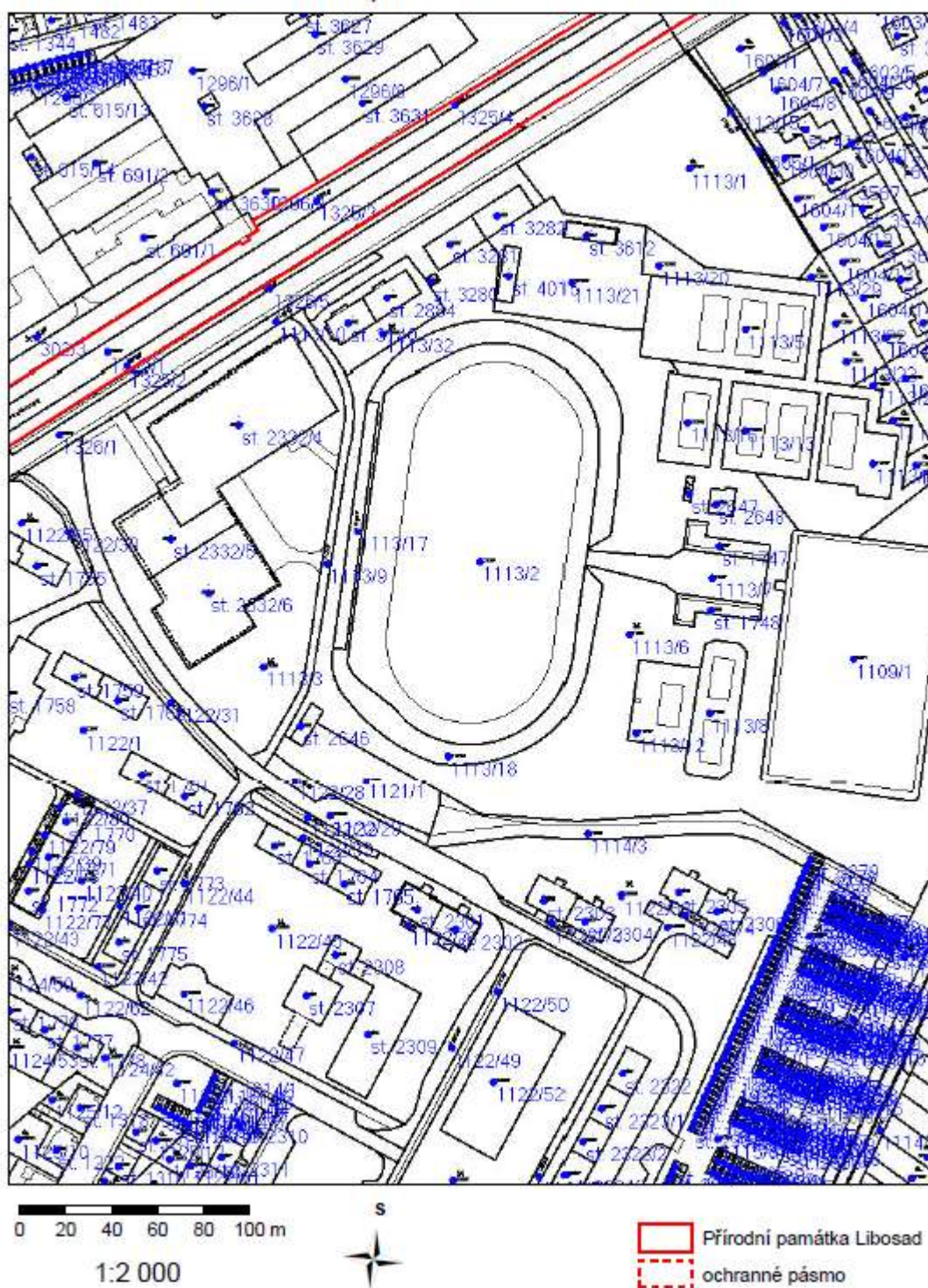

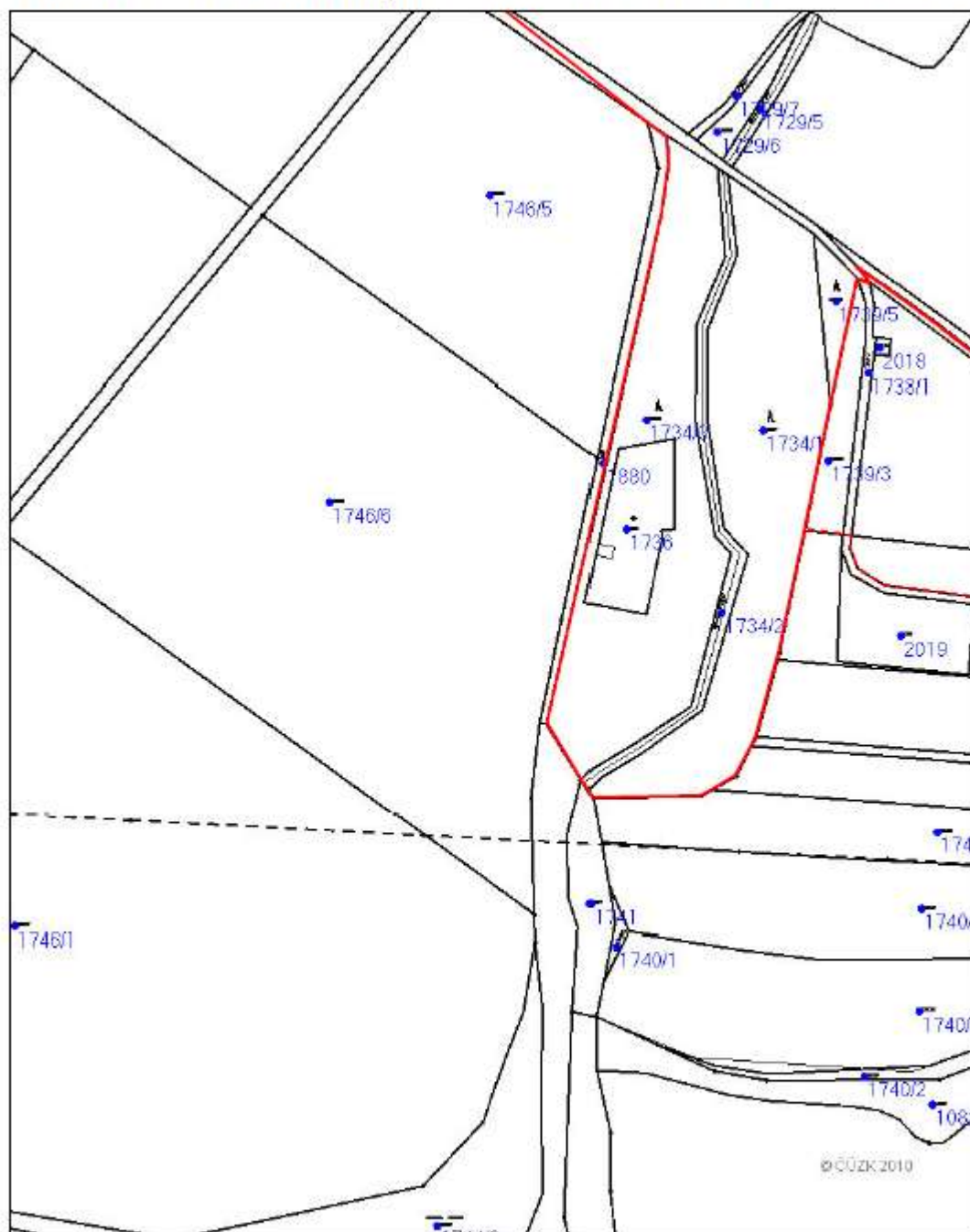

1:2 000

 Přírodní památka Libosad
 ochranné pásmo

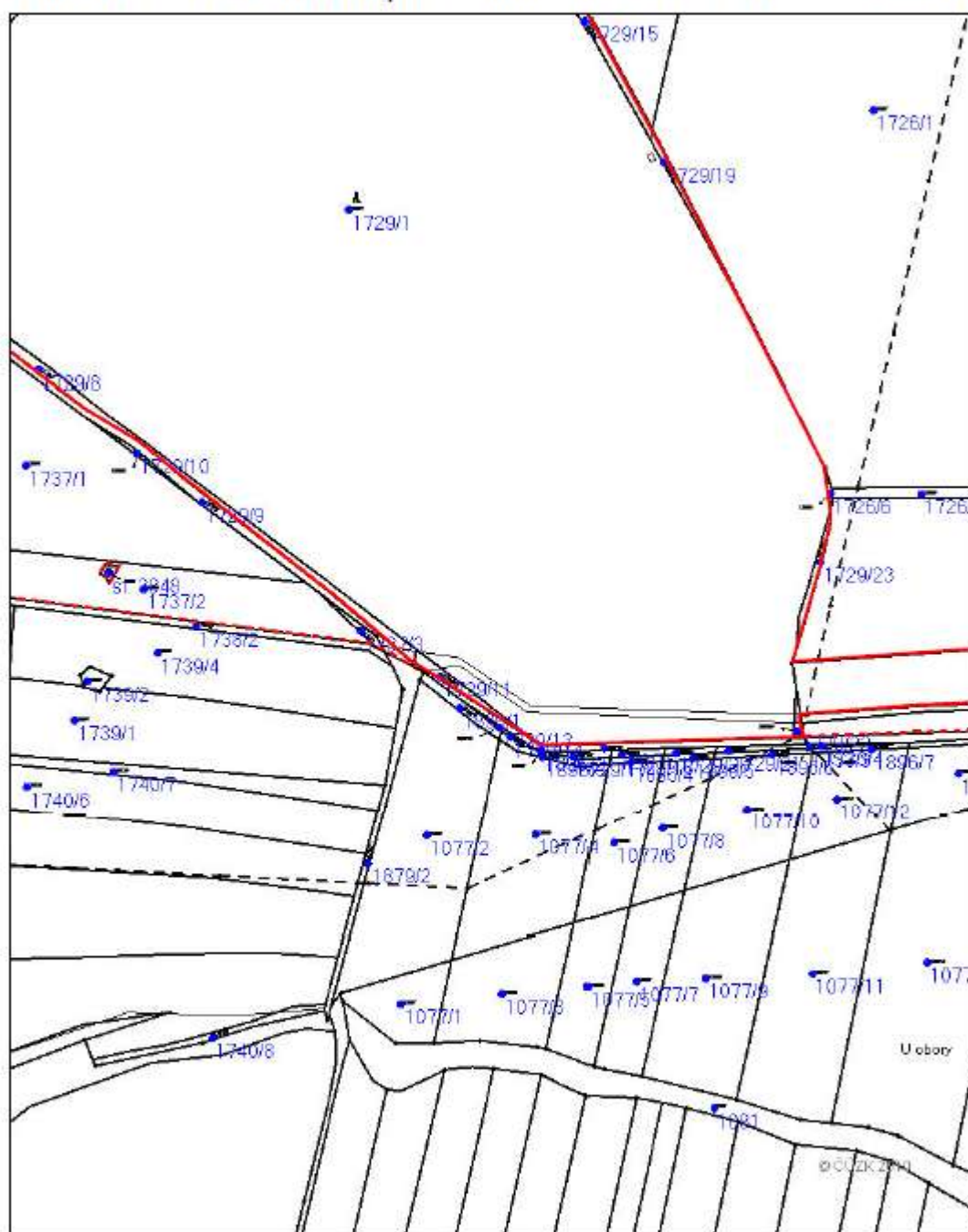

0 20 40 60 80 100 m

1:2 000

 Přírodní památka Libosad
 ochranné pásmo

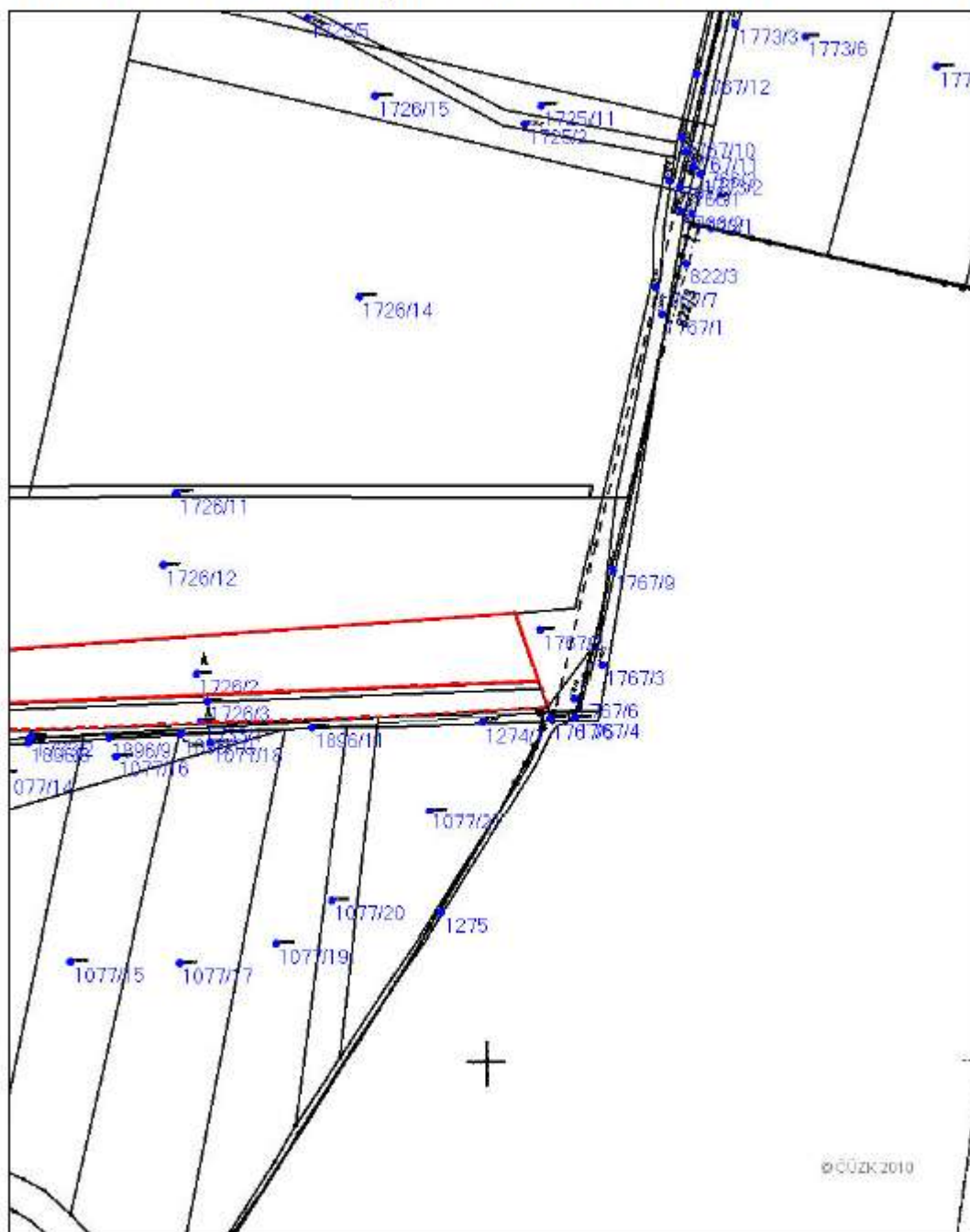

0 20 40 60 80 100 m

1:2 000

 Přírodní památka Libosad
 ochranné pásmo

0 20 40 60 80 100 m

1:2 000

 Přírodní památka Libosad
 ochranné pásmo

Příloha č. 3 Návrhu na vyhlášení zvláště chráněného území

Parcelní vymezení Přírodní památky Libosad - obora

Zvláště chráněné území:

Katastrální území: 659541, Jičín

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely dle PK a jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)
1325/1		ostatní plocha	ostatní komunikace	10001	7646	7646
1325/2		ostatní plocha	ostatní komunikace	10001	3929	3929
1325/3		ostatní plocha	ostatní komunikace	10001	4694	4694
1325/4		ostatní plocha	ostatní komunikace	10001	527	527
1876/1		ostatní plocha	ostatní komunikace	10001	25869	25869
1876/2		vodní plocha	koryto vodního toku přirozené nebo upravené	10001	348	348
1693		ostatní plocha	zeleň	10001	3683	3683
1696/1		ostatní plocha	zeleň	10001	17909	17909
1697		ostatní plocha	ostatní komunikace	10001	1139	1139
1702/1		lesní pozemek		10001	22989	22989
1702/3		lesní pozemek		4002	248	248
1703		lesní pozemek		10001	32668	32668
1704/1		ostatní plocha	zeleň	10001	44186	44186
1726/2		lesní pozemek		4002	7121	7121
1729/1		lesní pozemek		4002	92791	92791
1729/2		vodní plocha	koryto vodního toku přirozené nebo upravené	4002	779	779
1729/3		lesní pozemek		4002	110131	110131
1729/4		vodní plocha	vodní nádrž umělá	4002	14529	14529
1729/5		vodní plocha	koryto vodního toku přirozené nebo upravené	4002	382	382
1729/6		ostatní plocha	jiná plocha	4002	488	488
1729/7		ostatní plocha	ostatní komunikace	4002	229	229
1729/8		lesní pozemek		10001	910	910
1729/11		lesní pozemek		4161	166	166
1729/12		lesní pozemek		4002	43	43
1729/15		lesní pozemek		4002	460	460
1729/19		lesní pozemek		4002	135	135
1729/22		lesní pozemek		4002	46	46
1729/23		lesní pozemek		4002	130	130
1734/1		lesní pozemek		10001	9154	9154
1734/2		vodní plocha	koryto vodního toku přirozené nebo upravené	4161	1432	1432
1734/3		lesní pozemek		10001	8344	8344
1736		ostatní plocha	hřbitov, urnový háj	893	1822	1822
1739/5		lesní pozemek		10001	586	586
1878		ostatní plocha	ostatní komunikace	10001	803	803
1879/1		ostatní plocha	ostatní komunikace	10001	4445	478

1892/1		ostatní plocha	ostatní komunikace	5718	142	142
1892/2		ostatní plocha	ostatní komunikace	5718	1360	1360
1893/1		ostatní plocha	ostatní komunikace	5718	467	467
1893/2		ostatní plocha	ostatní komunikace	5718	206	206
1905/1		ostatní plocha	dráha	70	4530	3230
Celkem						422199

Ochranné pásmo

Katastrální území: 659541, Jičín

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v OP (m ²)
1726/3		ostatní plocha	ostatní komunikace	4002	790	790
1729/9		lesní pozemek		4161	819	819
1729/10		lesní pozemek		5780	50	50
1733/1		lesní pozemek		4002	2536	2536
1737/1		orná půda	zemědělský půdní fond	5780	8873	8873
1737/2		orná půda	zemědělský půdní fond	447	3794	3794
1737/3		orná půda	zemědělský půdní fond	10001	65	65
1738/1		ostatní plocha	ostatní komunikace	5780	404	404
1739/3		orná půda	zemědělský půdní fond	5780	1151	1151
2018		ostatní plocha	jiná plocha	4340	44	44
Celkem						18526